

Vergadering **Algemeen Bestuur 21-11-2014**

Algemene Beschouwing bij de Begroting 2015

Voorzitter,

Het is de laatste begroting van deze verlengde bestuursperiode. De VVD-fractie beoordeelt deze begroting als het slot van de lopende periode en het begin van de volgende bestuursperiode.

In dat licht een enkele opmerking over die aanloop naar deze begroting.

Voor de VVD-fractie overheerst het gevoel dat alle betrokkenen, t.w. het sinds 2009 nieuw aangetreden Algemeen Bestuur, het nieuwe Dagelijks Bestuur en ook de organisatie, een leer- en gewenningsproces hebben doorlopen.

Ik constateerde in 2009 dat het waterschap, naar de mening van de nieuwe VVD-fractie, een ongeïnspireerde uitvoeringsorganisatie was die gewoon doorging met de plannen, waaruit het gelijk bleek van die 76 % van de kiezers die niet hadden gestemd! De verschillende lobby's (natuur, landbouw en de grote waterverbruikende industrie) zorgden dat de projecten die passen in hun belangen in gang werden gezet en het ene jaar valt het dan financieel mee en het volgende jaar tegen! "We houden de reserve-positie een beetje in de gaten en dempen daar de grootste uitschieters mee en als het meevalt, bouwt dat weer de reserves op." Het bestaande beleid en de uitvoering van de verschillende plannen werd voorgeschoteld als een soort natuurverschijnsel! "Het overkomt ons! Het was niet anders!"

Voor de VVD-fractie was het gevolg hiervan dat de eerste begrotingen niet gesteund konden worden.

Gelukkig heeft dat nooit de onderlinge verhoudingen in het AB en met het DB in de weg gestaan en in 2013 werd duidelijk dat er in het AB een groeiende meerderheid ontstond die, na jaren van grote financiële offers van de belastingbetalers, vond dat er anders gewerkt moest gaan worden: er kwam een projectenboek, prioriteiten werden beter gelegd en bij de behandeling van de begroting 2014 kon de VVD-fractie tot onze vreugde eindelijk zeggen: *"dat de fractie instemt met de begroting, omdat de kostenstijging dit jaar relatief beperkt blijft, omdat het waterschap alert is op de kapitaallasten door het instellen van een investeringsplafond en omdat er via het projectenboek nu actief op projecten wordt gestuurd"*, einde citaat.

Voorzitter, naar de mening van de VVD-fractie is het waterschap thans financieel op de goede weg: ambities maximaal realiseren binnen een acceptabel financieel kader.

Ik noem enkele positieve elementen in deze begroting:

- Indien de provincie in BO3 investeert dán zal waterschap Aa en Maas bereid zijn dit ook te doen. Hier staat dus: samen uit, samen thuis!
- Met de manifestpartners zijn gezamenlijk afspraken gemaakt over de realisering van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in Brabant. Elk van de organisaties wil hieraan op haar eigen wijze bijdragen. De ZLTO via het principe van de ondernemende EHS, de landgoedeigenaren door eigen gronden in te brengen en de overige terreinbeheerders door een bijdrage te leveren aan de grondaankoop.
- Leidend voor de bedrijfsvoering zijn de drie speerpunten: externe focus, interne stroomlijning en innovatie

- Het effect op de kapitaallasten van € 0,5 miljoen, als gevolg van het verhogen van het investeringsplafond 2014 met € 5,0 miljoen, is opgevangen door het nemen van behoedzaamheidsmaatregelen binnen de personeelslasten en goederen en diensten.

Voorzitter, het zal echter niet verbazen dat de VVD-fractie met de zin: "Voorkeursscenario nieuwe WBP 2016-2021 doorgerekend uitgaande van een investeringsvolume van € 38,7 miljoen netto, met een effect op de exploitatielasten van € 140.000 per jaar;" einde citaat, ronduit niet gelukkig is. De oprekking van het afgesproken maximum voor 2014 en 2015 tot € 70 miljoen was voor mijn fractie al een 'harde dobber'.

Met deze begroting wordt ook de meerjarenraming vastgesteld waarin dus uitgegaan wordt van een hoger plafond. Daar is de VVD-fractie niet gelukkig mee.

Inmiddels, voorzitter, heeft er een niet onbelangrijke tekstaanpassing in het ontwerp-WBP plaatsgevonden en kan dit na vaststelling van het WBP weer anders liggen.

Aa en Maas heeft een periode achter zich met heftige tariefstijgingen, dat dit achter ons ligt moeten we zo houden. Hoge tariefstijgingen moeten worden voorkomen. Het uitgangspunt voor mijn fractie blijft: 'tarief gedekte kosten'.

Ook de nu ingeslagen weg van het werken met een investeringsplafond is een goede manier om op termijn de schuldenpositie van het waterschap te beheersen.

De opmerking in de begroting op pagina 49, 'gelijkschakeling van de opbrengsten uit de belastingheffing en de netto-kosten', maakt mijn fractie niet vrolijk. Dat moet dus precies omgedraaid worden: de netto-kosten afstemmen op een redelijk niveau van belastingheffing.

Over die belastingopbrengsten, voorzitter, nog een enkele opmerking: de kolomgrafieken op pagina's 54 en 55 behoeven enige nuancering!

Eerst de watersysteemheffing:

Het gegeven dat op pagina 54 wordt gegeven is dat daar in totaal 56,7 miljoen voor wordt geïnd, waarvan 33 mln. door 'gebouwd' en 16 mln. door 'ingezetenen'.

In de commissie heb ik gevraagd de waarde van het onroerend goed te splitsen naar bedrijven en wooneenheden en die vraag is in het adviseringsoverzicht keurig beantwoord: *"Naar aanleiding van de opgevraagde gegevens bij de BSOB blijkt een bedrag van circa € 16,5 miljard als WOZ deel bedrijven aangemerkt te kunnen worden."*

Van de totale WOZ-waarde die voor de belastingheffing wordt gebruikt is dus 18,8% bedrijfs onroerend goed. Van de vermelde 33 mln. opbrengst 'bebouwd' is derhalve bijna 27 mln. afkomstig van eigenaren van wooneenheden! De VVD-fractie beschouwt dit dus ook als een belasting die opgebracht wordt door ingezetenen, want ook al zijn de eigenaren van huurwoningen de aangeslagen belastingplichtigen, óók die belasting wordt linksom of rechtsom opgebracht door de bewoners.

Kortom, voorzitter, van de opbrengst watersysteembeheer komt ruim 43 mln. van de bijna 57 mln., ofwel ruim driekwart, van de ingezetenen.

Dan de opbrengst zuiveringsbeheer van pagina 55:

Vermeld wordt dat er bijna 18 mln. van bedrijven komt en bijna 35 mln. van huishoudens / ff bedrijven.

Als we pagina 78 er even bij pakken dan zien we dat er in totaal 1.146.000 VE's zijn te berekenen. We weten dat er 294.000 wooneenheden zijn en als we daar de juiste verdeling van één- en meerpersoonshuishoudens op loslaten blijkt dat er in totaal 723.240 VE naar woningen te rekenen zijn.

De 723.240 afgezet tegen het totaal van 1.146.000 levert een opbrengpercentage voor ingezetenen op van 63,1%. Dus ook hier, voorzitter, brengen de ingezetenen verreweg het meeste op!

Waarom deze uiteenzetting van de belastingopbrengsten?

Voorzitter, in allerlei gremia wordt gediscussieerd over zeggenschap in relatie tot de belastingopbrengst.

Kort geleden is in de Staten het voorstel aangenomen om het aantal geborgde zetels terug te brengen tot de wettelijke ondergrens. Mijn fractie én de collega's in de staten waren daar vóór. In de achterban van de geborgden was veel ophef over die beslissing.

Omdat in de agrarische sector en in het bedrijfsleven óók veel VVD-stemmers zijn, wil ik er ook nu iets over zeggen, hoewel het een bevoegdheid van Provinciale Staten is.

Is deze VVD-fractie tegen geborgde zetels? Nee! Binnen de VVD is er veel draagvlak voor het handhaven van geborgde zetels, zéker binnen de waterschapbestuurders. Waar het in deze over gaat is de vraag of de aantallen in verhouding staan tot het belang én de inbreng.

De berekening die ik zo juist heb gemaakt toont aan dat van de kleine 110 mln. euro aan belastingopbrengsten door bedrijven 26 mln., door ongebouwd 7 mln. en door ingezetenen € 76 mln. wordt opgebracht. Dat is dus pakweg driekwart. Vanzelfsprekend zijn er méér aspecten die bij deze afweging van belangen een rol spelen.

Maar, voorzitter, óók hierom vindt de VVD-fractie het een goede beslissing van Provinciale Staten.

Voorzitter, terug naar de begroting.

Veel details en vragen inzake de voorliggende begroting zijn in de commissies uitvoerig behandeld en ook in adviseringsoverzicht en nazendingen door het DB beantwoord.

Voor mijn fractie resten nog een paar opmerkingen.

Het stedelijk water, en niet alleen het oplossen van de knelpunten, verdient zo veel mogelijk aandacht in inspanning. Voor een groot deel zal dat samen met gemeenten moeten worden opgepakt. Óns watersysteem gaat óók door het stedelijk gebied. Een tandje méér had voor de VVD wel gemogen.

Voorzitter, binnen het programma 'Schoon water' neemt het zuiveren van afvalwater en alles wat daar annex aan is het grootste deel van de tekst, aandacht en geld. Dat is logisch omdat dat deel van onze activiteiten bijna de helft van de begroting beslaat.

Het zou de VVD zeer welkom zijn als al die andere activiteiten die nodig zijn om de kwaliteit van het oppervlakte water op peil te brengen minder 'ondergesneeuwd' zouden worden: emissies (zowel van agrarische oorsprong als andere), randen beheer en de samenwerkingskansen met grondeigenaren die er zijn.

Dat is één van de redenen waarom de VVD er steeds, en ook nu weer, op aandringt het 'zuiveringsbedrijf' als 'operationele unit' binnen het waterschap te behandelen. Het is als het ware het 'zuiveren' van de programmastructuur in de begroting van het waterschap.

Tot slot, voorzitter, alles afwegend heeft deze begroting bij de VVD-fractie geen verzet opgeroepen.